

På väg in i språket

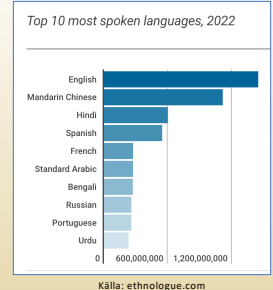
Åland, Dialog 2023

Astrid Frylmark, leg. logoped

1

7117 olika språk i världen

- 225 språk i Europa
- 3000 språk är utrotningshotade
- Svenska på 85:e, 96:e, 53:e plats?
- De flesta barn är flerspråkiga

2

3000 ålänningar är födda i Sverige, 2600 utanför Norden

- Svenska
- Finska
- Rumänska
- Lettiska
- Estniska
- Engelska
- Thai
- Ryska
- Tyska
- Arabiska
- övriga

Källa: asub.ax

3

MYT mot FAKTA
Flerspråksspråkutveckling

www.logopeden.se Kelly Ibanez/Simon Ottosson

4

Förutsättningar för språkutveckling

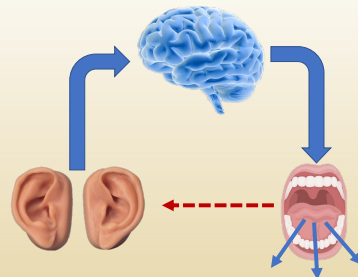
- Kroppsliga
- Kognitiva
- Sociala
- Miljömässiga

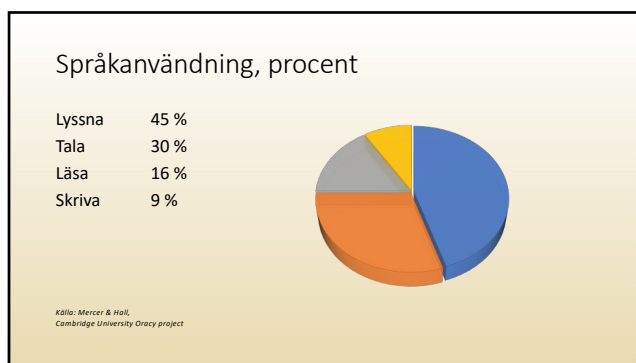
Möjliga problemområden för språkutveckling

5

Ordens väg in och ut

6

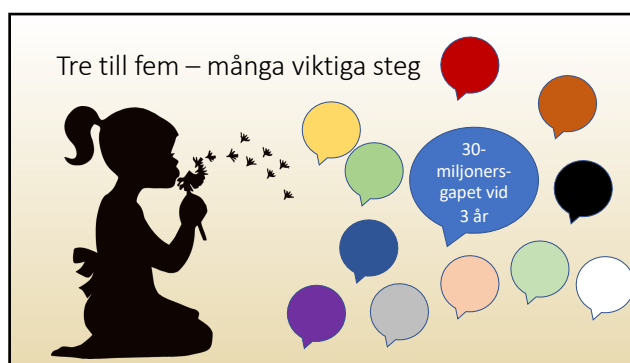
7

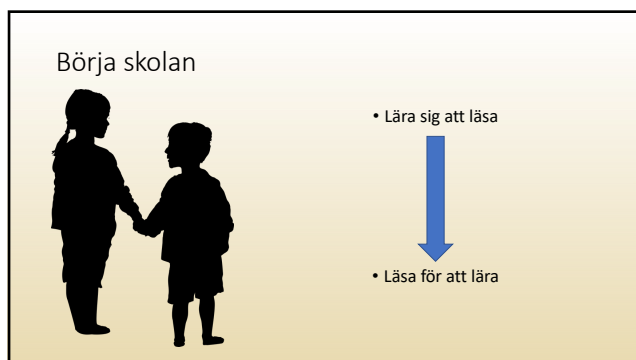
8

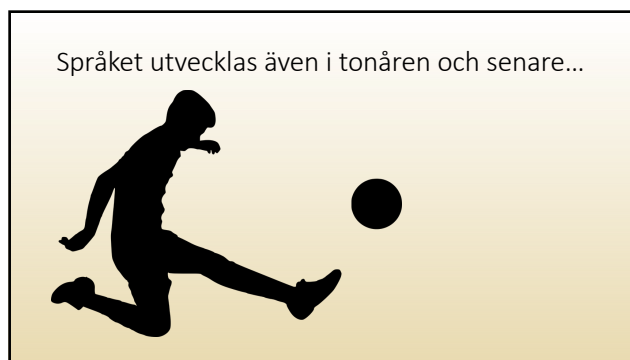
9

10

11

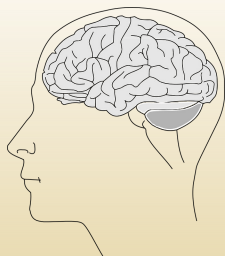

12

Språket utvecklas även i tonåren och senare...

... men "hjärnans
engångschans"
inträffar i 2-4 årsåldern.

Ni är viktiga!!!

13

Förståelsen är nyckeln!

När något barn "bär sig åt" ...

... kolla alltid språkförståelsen!

14

Hemma, i förskolan och i skolan

- Sam-tal
- Sam-språk
- Sam-varo

15

Samtal första året

16

Samtal andra året

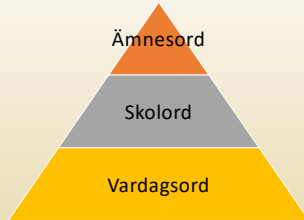
17

Samtal 3-5 år

18

I förskolan och skolan

19

Det goda samtalet måste få ta tid

20

Det goda samtalet

Ställtid vid övergångar

Öppna frågor med mening

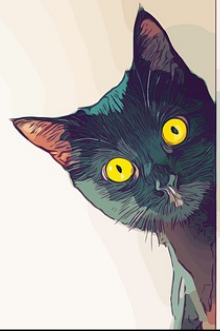
Utgå från barnet

21

Vi behöver ha koll!

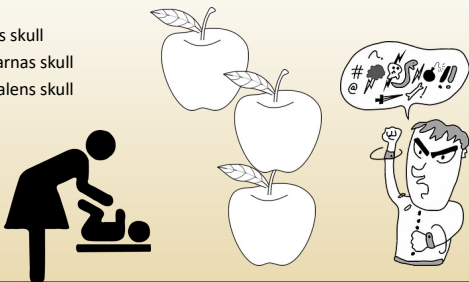
- Observera **ALLA**
- Kartlägg **NÅGRA**
- Testa **FÅ**

22

Varför observation?

- För barnens skull
- För föräldrarnas skull
- För personalens skull

23

Kartläggningmaterial BEGREPPSFÖRSTÅELSE

Alla era femåringar

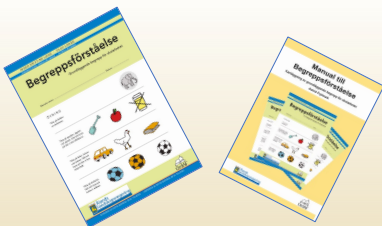
12 kategorier

48 uppgifter

Digital visning den 14 februari kl. 15.00

24

<https://us02web.zoom.us/j/7705240103>

25

De yngre: ALLA SKA MED

- Alla ska med

Socioemotionell utveckling
Lek
Trivsel
Vardagsaktiviteter
Sensomotorisk utveckling
Språk

26

Tips i mötet med de yngsta eller med barn som är nya på förskolans språk

Aktiviteter med fokus på

1. Förspråkliga förmågor
2. Språk och lek
3. Medveten om ljud
4. Medveten om röst
5. Göra ljud
6. Skilja mellan ljud
7. Skilja mellan språkljud
8. Det viktiga minnet
9. De första orden
10. Sätta ihop ord

27

Förspråkliga förmågor

- Ögonkontakt Barn tittar så länge de vill göra det.
- Delad uppmärksamhet Uthållig uppmärksamhet bidrar till att barn utvecklar sin språkförståelse.
- Göra lika Att göra lika förbättrar förmågan att observera och imitera.
- Turtagning Lyssna, vänta och ta sin tur.

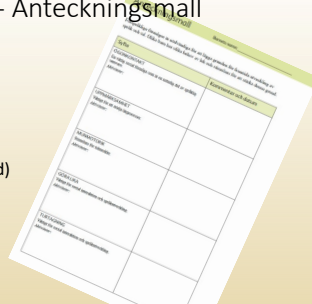
28

Förspråkliga förmågor - Anteckningsmall

Samverka inom personalgruppen

Samverka med föräldrar

Samverka med talterapeut (logoped)

29

Responsiva strategier:

Att uggle... ..och att räva

<https://www.vgregion.se/ov/dart/om-kommunikation-och-akk/hur-ar-jag-en-bra-samtalspartner/>

30

De som har kommit lite längre

Språkförståelse
Uttrycksförmåga
Socialt samspel

31

Förskolans lärmiljö

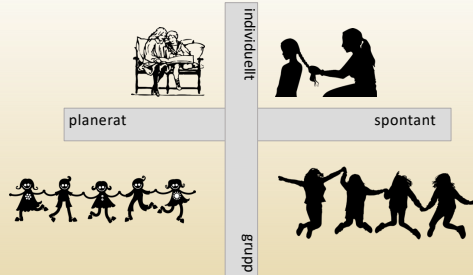
- Fysisk miljö
- Social miljö
- Pedagogisk miljö

•Språklig miljö

32

Språklekar med fokus

33

Tänk: Vad behöver barnet

Förspråkligt:

- Lyssnande
- Turtagning
- Uppmärksamhet
- Upptäcka ljud
- Böcker

Samspel:

- Gemenskap
- Rollerkar
- Samtalsförmåga
- Fokussförmåga
- Böcker

Språk:

- Lyssnande
- Berättelser
- Minne
- Förståelse
- Språkljud
- Ord
- Böcker

34

Situationer som passar språklekar

- Böcker utan och med ord
- Musik, fingerlekar, ramsor.
- Pussel och spel
- Baka
- Upptäckarpromenad
- När vi väntar
- Ett skepp kommer lastat... med djur, ord på M, mjuka saker

35

Välkommen att kontakta mig...

Föreläsningar
Föräldramöten
Frågor om mina böcker och material

Jag finns på
Facebook/spraklek
Instagram/astridfrylmarkordaf
Twitter/AstridFrylmark

Webbutik ordaf.se
Inspiration spraklek.se

36